

Samuel Larsson

Kommunstyrelsen

Revidering av kommunfullmäktiges arbetsordning avseende utökning av antal ledamöter i kommunfullmäktige efter valet 2022

Ärende

Den 1 mars 2021 uppgick antalet röstberättigade i Danderyds kommun till 24 124. Det innebär att kommunen enligt kommunallagen har en skyldighet att utöka antalet ledamöter till minst 51 efter valet 2022, det vill säga från och med den 15 oktober 2022.

Föreliggande ärende innebär att antalet ledamöter i kommunfullmäktige utökas till 51.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att 1 § kommunfullmäktiges arbetsordning ska ha följande lydelse:

”Fullmäktige har 51 ledamöter. Antalet ersättare utgörs av hälften av det antal platser som varje parti får i fullmäktige.”

Kommunledningskontorets utredning

Antal ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige efter valet 2022

Kommunallagens bestämmelser om antal ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige

Enligt 5 kap 5 § kommunallagen bestämmer kommunfullmäktige hur många ledamöter som kommunfullmäktige ska ha. Antalet ska bestämmas till ett udda tal och till minst:

- 41 i kommuner med över 16 000 röstberättigade, och
- 51 i kommuner med över 24 000 röstberättigade.

I dagsläget har Danderyds kommunfullmäktige 45 ledamöter. Antalet regleras genom 1 § kommunfullmäktiges arbetsordning.

Enligt 5 kap 6 § kommunallagen ska vid tillämpningen av nämnda bestämmelse antalet röstberättigade beräknas på grundval av uppgifterna i

Samuel Larsson

folkbokföringsdatabasen enligt lagen (2001:182) om behandling av personuppgifter i Skatteverkets folkbokföringsverksamhet den 1 mars året före valåret.

Enligt 5 kap 8 § kommunallagen ska det för ledamöter i kommunfullmäktige finnas ersättare. Kommunfullmäktige bestämmer hur många ersättarna ska vara. Antalet ska utgöra en viss andel, dock högst hälften, av det antal platser som varje parti får i kommunfullmäktige. Beslutet ska fattas före utgången av februari månad valåret, det vill säga februari 2022.

I dagsläget har Danderyds kommunfullmäktige 26 ersättare. Nuvarande kvot är hälften av antalet ledamöter. Att antalet i realiteten utgör en högre kvot än hälften av antalet ledamöter beror på vallagens regler för hur mandat avrundas och uppräknas vid lägre tal.

Antal röstberättigade i Danderyds kommun den 1 mars 2021

Den 1 mars, året före varje valår, sammanställer Valmyndigheten statistik över antalet röstberättigade i landets kommuner med utgångspunkt i folkbokföringsdatabasen. Enligt den sammanställda statistiken uppgick antalet röstberättigade i Danderyds kommun den 1 mars 2021 till 24 124 personer.

Valdistriktskod	Valdistriktsnamn	Röstberättigade 1 mars 2021	Röstberättigade 1 mars 2017
01620101	Gamla Enebyberg	1 220	1 218
01620102	Sätra Äng	1 173	1 189
01620103	Klingsta	1 397	1 384
01620104	Kevinge Strand- Charlottenberg	1 349	1 335
01620105	Kevinge- Mörbyskogen	1 298	1 118
01620106	Berga-Rinkeby	1 528	1 400
01620107	Mörby	920	946
01620108	Nora	1 263	1 213
01620109	Anneberg	1 275	1 288
01620110	Norra Djursholm	1 215	1 266
01620111	Mellersta Djursholm	1 001	1 033
01620112	Djursholms Ekeby	1 154	1 108

Samuel Larsson

01620113	Långängen- Tranholmen	1 258	1 257
01620114	Stocksund	1 163	1 170
01620115	Svalnäs	1 084	1 099
01620116	Södra Djursholm	1 000	1 022
01620117	Djursholms Ösby	1 108	1 127
01620118	Sikreno	1 255	1 230
01620119	Inverness	1 172	1 130
01620120	Västra Enebyberg	1 291	1 344
	Totalt	24 124	23 877

Antal ledamöter och ersättare i Danderyds kommunfullmäktige efter valet 2022

Enligt 5 kap 5–8 §§ kommunallagen har Danderyds kommun således en skyldighet att utöka antalet ledamöter i kommunfullmäktige till minst 51. Antalet ersättare bestäms lämpligtvis med en kvot enligt kommunallagens bestämmelser. En andel om hälften av antalet ledamöter skulle motsvara nuvarande kvot.

Kommunledningskontoret varit i kontakt med länsstyrelsen och SKR om tillämpningen av nämnda lagrum. Länsstyrelsen har själv uppmärksammat att den inväntar kommunens beslut om utökat antal ledamöter. SKR:s jurister har meddelat att man delar bedömningen att Danderyds kommun har en skyldighet att utöka antalet ledamöter med anledning av att antalet röstberättigade den 1 mars 2021 överstigit 24 000 personer.

Enligt 5 kap 7 § kommunallagen ska ett beslut om utökade antal mandat i kommunfullmäktige tillämpas först när val av fullmäktige hålls nästa gång i hela landet. Beslutet ska fattas före utgången av februari månad valåret, det vill säga februari 2022. Länsstyrelsen ska genast underrättas om beslutet.

Bestämmelsen innebär i konkret mening att beslut om ett utökat ledamötsantal börjar gälla efter valet 2022, det vill säga från och med den 15 oktober 2022.

Av det sagda följer att 1 § i kommunfullmäktiges arbetsordning lämpligen ges följande lydelse:

”Fullmäktige har 51 ledamöter. Antalet ersättare utgörs av hälften av det antal platser som varje parti får i fullmäktige.”

Samuel Larsson

Lydelsen gällande antalet ersättare är avsedd att så nära som möjligt avspegla 5 kap 8 § kommunallagen: ”Antalet ska utgöra en viss andel, dock högst hälften, av det antal platser som varje parti får i fullmäktige.”

Kommunledningskontorets yttrande

Det är kommunledningskontorets bedömning att Danderyds kommun enligt kommunallagen har en skyldighet att utöka antalet ledamöter i kommunfullmäktige till minst 51 efter valet 2022.

Ekonomiska konsekvenser

Att utöka antalet ledamöter till 51, och den följande ökningen av antalet ersättare, beräknas leda till en utökad kostnad om cirka 100 000 kronor per år i avseende arvoderingskostnader.

Johan Lindberg
Kommundirektör

Johan Nordenmark
Administrativ chef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Revidering av kommunfullmäktiges arbetsordning avseende utökade mandat utökning av antal ledamöter i kommunfullmäktige efter valet 2022
2. Föreslagen reviderad arbetsordning för kommunfullmäktige
3. Gällande arbetsordning för kommunfullmäktige

Expedieras
Länsstyrelsen